

Sygn. akt I C 1226/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marek Jasiński

Protokolant: Agnieszka Benert-Branicka

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2019 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa T. D.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w G.

o zapłatę

I. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. na rzecz T. D. kwotę 5 096,81 zł (pięć tysięcy dziewięćdziesiąt sześć złotych osiemdziesiąt jeden groszy) wraz z odsetkami:

od kwoty 4 037 zł – ustawowymi od 24 czerwca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

od kwoty 4 917,69 zł – ustawowymi za opóźnienie od 6 grudnia 2016 r. do 24 stycznia 2019 r.,

od kwoty 5 096,81 zł od 25 stycznia 2019 r. do dnia zapłaty;

II. kosztami procesu obciąża w całości pozwanego (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w G., pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt I C 1226/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 sierpnia 2014 r., którego żądanie zmieniano kolejnymi pismami procesowymi, a ostatecznie sformułowano pismem z dnia 25 stycznia 2019 r., T. D. domagał się zasądzenia od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. kwoty 5.096,81 zł z należnymi odsetkami od kwot i terminów w piśmie tym wskazanych do dnia zapłaty, a także zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu wg przedłożonego spisu kosztów.

Uzasadniając żądanie powód wskazał, iż w dniu 5 czerwca 2012 r. doszło do wymiany stacji pomiarowej energii elektrycznej na posesji powoda – zdemontowano licznik o numerze (...), a założono licznik o nr (...). Doszło jednak do omyłki w systemie pozwanej, w którym przypisano powodowi licznik o nr (...), który zamontowany został na posesji użytkowanej przez Przedsiębiorstwo (...) w M., specjalizujące się w przewozach autokarowych oraz w produkcji i montażu osprzętu budowlanego. Wystawiane przez pozwaną powodowi faktury za zużycie energii dotyczyły wskazań tego właśnie licznika (...) i opiewały na zawyżone kwoty, wynikające ze zużycia energii przez wzmiankowane przedsiębiorstwo. Powód zgłosił ten fakt pozwanej, która uznała jego reklamację i skorygowała wystawione faktury, jednak po skorygowaniu nadal dotyczyły one niewłaściwego licznika, nadto korekta była w ocenie powoda tylko

częściowa, a wysokość opłat, którymi obciążyla go pozwana, jest zawyżona. Ponieważ powód odmawiał zapłaty za naliczone przez pozwaną opłaty za okres od 5 czerwca 2012 r. do 13 stycznia 2014 r., pozwana w dniu 19 sierpnia 2014 r. dokonała odłączenia energii elektrycznej na jego posesji, wszczęła też postępowanie windykacyjne. Powód, znajdując się w sytuacji przymusowej (jego gospodarstwo domowe pozbawione było energii elektrycznej przez okres 6 miesięcy, nadto groziła mu egzekucja należności ze strony pozwanej), w dniu 22 stycznia 2015 r. zapłacił na rzecz (...) S. A. kwotę 4.036,35 zł. Łącznie w spornym okresie pozwana obciążyla powoda należnościami na kwotę 7.316,29 zł, które zostały przez niego w całości uiszczone, podczas gdy w rzeczywistości powód winien był z tego tytułu zapłacić na jej rzecz jedynie kwotę 2.219,48 zł. Różnica między tymi kwotami (5.096,81 zł) stanowi zatem świadczenie nienależne, które pozwana winna powodowi zwrócić.

W odpowiedzi na pozew, (...) S. A. w G. wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu przyznała, iż w wyniku omyłki jej pracownika doszło do przypisania powodowi błędnego numeru układu pomiarowo-rozliczeniowego w systemie billingowym pozwanej, jednak pierwotnie wystawione przez nią faktury zostały skorygowane w sposób prawidłowy, zgodnie ze wskazaniem (...) S. A. w G..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 czerwca 2012 r. doszło do wymiany układu pomiarowo-rozliczeniowego energii elektrycznej na posesji powoda – zdemontowano licznik o numerze (...), a założono licznik o nr (...). Doszło jednak do omyłki w systemie pozwanej, w którym przypisano powodowi licznik o nr (...), który zamontowany został na posesji użytkowanej przez Przedsiębiorstwo (...) w M., specjalizujące się w przewozach autokarowych oraz w produkcji i montażu osprzętu budowlanego. Wystawiane przez pozwaną powodowi faktury za zużycie energii dotyczyły wskazań tego właśnie licznika (...) i opiewały na zawyżone kwoty, wynikające ze zużycia energii przez wzmiankowane przedsiębiorstwo. Po interwencji powoda, pozwana dokonała korekty obciążających go faktur.

/ **bezsporne** /

Naliczone przez pozwaną należności powoda za okres od 5 czerwca 2012 r. do 13 stycznia 2014 r. opiewały (po korekcie) na łączną kwotę 7.338,58 zł.

/ **dowód** : faktury korygujące – k. 54-66/

Pozwana w dniu 19 sierpnia 2014 r. odłączyła układ zasilający nieruchomość powoda w energię elektryczną, a w dniu 20 stycznia 2015 r. zlikwidowała znajdujący się na niej układ pomiarowo-rozliczeniowy. Zleciła także (...) S. A. w G. windykację należności wobec powoda. W dniu 15 stycznia 2015 r. wniosła przeciwko T. D. do Sądu Rejonowego w Lublinie pozew o zapłatę kwoty 3.667,26 zł. Sąd ten w dniu 28 stycznia 2015 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, od którego powód (pozwany w tamtym postępowaniu) wniósł sprzeciw.

/ **bezsporne** , nadto: potwierdzenie zdjęcia licznika – k. 138; pismo (...) S. A. – k. 153, pozew – k. 155-157, nakaz zapłaty – k. 158-159, sprzeciw – k. 160/

Powód regulował wszelkie należności na rzecz powódki wynikające z bieżących faktur, z wyjątkiem należności za sporny okres, których zasadności nie uznawał. Wobec opisanych wyżej działań pozwanej, w dniu 22 stycznia 2015 r. wpłacił jednak na rzecz (...) S. A. także kwotę 4.036,35 zł.

/ **dowód** : potwierdzenia wpłat – k. 91, 94, 154, zestawienie obciążeń powoda – k. 222/

W okresie od 5 czerwca 2012 r. do 13 stycznia 2014 r. powód wykorzystał 3.250,51 kWh energii elektrycznej, w związku z czym winien być obciążony kwotą 1.804,45 zł netto (2.219,48 zł brutto).

/ **dowód** : opinia biegłego z zakresu elektrotechniki, elektroniki, automatyki i urządzeń komputerowych M. J. – k. 233-239; ustne opinie uzupełniające – k. 268, 346 (protokoły elektroniczne); pisemne opinie uzupełniające – k. 292-293, 323-325; opinia biegłego z zakresu rachunkowości P. W. – k. 358-364/

Sąd zważył co następuje:

Sąd ustalił stan faktyczny w przedmiotowej sprawie na podstawie załączonych do akt sprawy dokumentów, których żadna ze stron nie kwestionowała, Sąd też nie znalazł podstaw do odmówienia im waloru wiarygodności.

Sąd dopuścił także dowody z opinii biegłych. Zostały one sporządzone przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach, sformułowane zostały w sposób zrozumiały, jednoznaczny i pełny, a wskazane w nich wnioski w sposób logiczny wyprowadzono z poczynionych ustaleń. Strona pozwana kwestionowała wprawdzie kolejne opinie (zarówno podstawową, jak i uzupełniające) sporządzone przez biegłego z zakresu elektrotechniki, elektroniki, automatyki i urządzeń komputerowych M. J., wskazując na nieprawidłowy sposób sporządzanych przez niego wyliczeń, przede wszystkim poprzez nieuwzględnienie kwestii sezonowości poboru energii elektrycznej oraz zmiennej stawki opłat dystrybucyjnych. W ocenie Sądu jednak, biegły wyjaśnił wspomniane rozbieżności, wskazując, iż nie jest możliwe uwzględnienie różnych wielkości poboru energii w zależności od pory roku z uwagi na brak takich danych odnośnie gospodarstwa domowego powoda w spornym okresie. Wskazał nadto, iż wobec faktu, że powód nie ma systemu ogrzewania elektrycznego, różnice w poborze prądu pomiędzy sezonem jesienno-zimowym a wiosenno-letnim będą nieznaczne, wręcz pomijalne. Odnośnie natomiast kwestii stawek dystrybucyjnych wskazał, iż nie jest w stanie ich wyliczyć, zasugerował natomiast przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego rewidenta. Należy podkreślić, iż pełnomocnik powoda, obecna na rozprawie w dniu 27 marca 2018 r., podczas której biegły ten złożył ostatnią z opinii uzupełniających (ustną), nie kwestionowała wprost ustaleń biegłego, wniosła natomiast – zgodnie z sugestią biegłego – o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ds. rachunkowości (do którego to wniosku Sąd się przychylił). W związku z tym, wyrażone później stanowisko strony pozwanej, kwestionujące opinię biegłego do spraw rachunkowości P. W. z uwagi na fakt, że oparł się w zakresie ilości zużytych przez powoda kilowatogodzin na opinii biegłego M. J., Sądu uznał jedynie za bezzasadną polemikę ze stanowiskiem biegłego.

Powództwo było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Podstawą prawną roszczenia był art. 405 k.c. w zw. z art. 410 k.c., zgodnie z którymi to przepisami ten kto uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby bez podstawy prawnej zobowiązany jest do jej zwrotu. Przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu stosuje się do świadczenia nienależnego. Świadczenie jest nienależne m. in. jeśli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył. Zgodnie natomiast z treścią art. 411 pkt 1 k.c., nie można żądać zwrotu świadczenia jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej. Przy czym na gruncie cytowanego przepisu przymus rozumiany jest w sposób szeroki. Obejmuje on nie tylko zagrożenie egzekucją świadczenia, ale również występowanie sytuacji, w których spełniający świadczenie, aby uniknąć niekorzystnych dla siebie skutków spowodowanych jakimkolwiek czynnikiem (legalnym, bądź bezprawnym), zmuszony jest spełnić świadczenie, mimo świadomości, że jest ono nienależne.

W sprawie nie było spornym, iż na skutek błędu pozwanej, powodowi naliczono opłaty za energię elektryczną w niewłaściwej wysokości, przy czym pozwana twierdziła, że dokonane przez nią korekty faktur były prawidłowe, w związku z czym powód nie został przez nią obciążony opłatami nienależnymi. Równocześnie jednak pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów, które pozwoliłyby na ustalenie, jakie było rzeczywiste zużycie energii przez powoda w spornym okresie (a wobec zdemontowania przez pozwaną licznika, który znajdował się na posesji powoda, zapewne nie jest już w ogóle możliwe). Wobec powyższego, jedynym dowodem, który mógł pozwolić na ustalenie owej okoliczności, były opinie biegłych, na których – jak już wskazano powyżej – Sąd oparł się w tym zakresie w całości. Tym samym ustalono, iż w okresie od 5 czerwca 2012 r. do 13 stycznia 2014 r. powód wykorzystał 3.250,51 kWh energii elektrycznej, w związku z czym winien być obciążony kwotą 1.804,45 zł netto (2.219,48 zł brutto), podczas gdy

naliczone przez pozwaną należności powoda za ten okres opiewały (już po korekcie) na łączną kwotę 7.338,58 zł. W konsekwencji różnica pomiędzy tymi kwotami (5.119,10 zł) stanowiła świadczenie nienależnie przez pozwaną pobrane.

Powód początkowo nie wiedział o zaistnieniu pomyłki skutkującej niewłaściwym naliczaniem opłat za energię elektryczną, lecz w momencie, gdy zorientował się, że zużycie nalicza mu się niewłaściwie, odmawiał uregulowania wystawianych przez pozwaną faktur, uczynił to dopiero po odcięciu przez pozwaną dostaw prądu do jego posesji oraz w obliczu grożącej mu egzekucji, na skutek podjęcia przez E. działań windykacyjnych oraz wytoczenia powództwa o zapłatę. Nie ulegało wobec tego wątpliwości Sądu, iż świadczenie powoda spełnione zostało celem uniknięcia przymusu.

W związku z powyższym, Sąd w punkcie I wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powoda całość dochodzonej kwoty, tj. 5.096,81 zł wraz z należnymi odsetkami.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, w oparciu o przepis art. 481 § 1 i 2 k.c., zasądzając odsetki od kwoty dochodzonej w pierwotnej wysokości – od dnia wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie, a od kwot wynikających z kolejnych rozszerzeń powództwa – od dat, w których powództwo rozszerzano.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c., jak w pkt. II wyroku obciążając nimi w całości pozwaną, jako stronę przegrywającą niniejsze postępowanie i pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.